

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Minden előfizető a „Nemzeti Baleset“ Biztosító Részvénytársaságnál baleset ellen, halál vagy rokkantság esetére 2000—2000 koronára van biztosítva. Ezen kedvezmény csak is az eredeti árban rendelt előfizetőknek szól.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., Károly-körút 9. szám.
Ide intézendők az előfizetések, legzélszerübben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

HUMOROS REGÉNY.
(9. folytatás.)

A MILLIÓS BABA.

Írta: Tölgyessy Mihály.

VI. Igazi kalózok.

PLUMB igen bosszus volt, s a napot felváltva a tengeri térkép tanulmányozásával s a látóhatár szemlélésével töltötte.

Csak legalább addig ne közelítsenek az üldözők, míg a legközelebbi szárazföldet három napi távolságra meg nem közelítik.

A kapitány ugyanis hajlandónak nyilatkozott három napra a csónakra bizni magát és embereit, ha majd arra kerül a sor, hogy el kell sülyeszteni a hajót.

Teljes gőzerővel mentek tehát, hogy a legközelebbi szigetet mielőbb megközelíthessék.

Abban állapotok meg, hogy ha csakugyan egy oldalról sem üldözik őket, akkor a hajót majd csak akkor sülyeszti el, amidőn a szárazföldet az árbocz kosarából már ki lehet venni.

Igy mult el a nap és rájuk szakadt az est. Halotti esend uralkodott a nagy világóceánon. A magas égen feltűntek a csillagok és fürödni látszottak a tenger fodros habjaiban.

Mr. Plumb leánya mellett ült a fődélzeten, ki

ábrándozva merült bele annak a képnek a szemléletébe, melyet a nagy óceánra boruló csillagos ég nyújt a fogékony léleknek.

A milliomos nagy kegyesen megengedte John Bill titkárának, hogy leányának balján ülhesen.

A gyémántok visszahódításának napjáig John Bill nagy kegyben állott előtte, ami a csendes ifjút a legszebb reményekre jogosítá.

Mr. Plumb mondta is neki:

— No, kedves John Bill, csak egyszer szerencsésen visszatérjünk, nagyszerűen meg fogom magát jutalmazni.

John Bill szive e szók hallatára úgy felduzzadt az örömtől, mint a főárbocz vitorlája, mikor jól belefekszik a szél.

Midőn azonban a diadalmi mámor a feltoluló aggodalmak elől meghátrálni kényszerült, John Bill akeziái rohamosan hanyatlottak Plumb szemében. Hiszen John Bill vásárolta ezt a szerencsétlen hajót, mely még vesztüket okozhatja és voltaképp

John Bill gondolta ki az egész tervet, melyet a a milliomos oly nagy hévvel karolt fel és valóstott meg.

Elhidegülését azonban nem mutatta ki, mert

DU PATY DE CLAM.

hiszen nem lehetetlen, hogy a vakmerő kaland jól végződhetik.

Mig leánya a csillagos égboltozat ragyogó pompáján elábrándozott, addig John Bill némán ült mellette és lopva nézte szemét, ezt a tündöklő csillagot, mely előtte becsesebb volt az egész mennyországánál.

De nem merté kinyilvánítani érzelmeit s szerelmi vallomás helyett előadást tartott a kisasszonynak a csillagászatból. Megmagyarázta Lilinek, hogy melyik a gönczöl szekere, melyik a fiastyuk, melyik a korona, melyik az Orion csillagzat, melyik az Andromeda képlet, melyik a medve, melyik az oroszlán stb.

Lili kaczagva mondá:

— Nem is hittem volna, hogy a csillagos égen is legyenek medvék és oroszlánok! De ön talán csak tréfál, John Bill?

— Legkevésbé sem, kisasszony! Ugy tanultam az iskolában.

— De mondja csak, hogyan hasonlít az a csillag az oroszlánhoz vagy a medvéhez? Nem találja ön képtelenségnek ezt az elnevezést?

— Annak találom, misz, de hogy így elnevezték, az valóban nem az én hibám. De legyen meggyőződve misz, hogy ha netalán valamikor csillagász leszek, a legtündöklőbb csillagot Lili névre fogom keresztelni.

Erre Plumb rögtön közbeszólt:

— John Bill, maga ábrándos kezd lenni!

Ettől a figyelmeztetéstől jó John Bill egész a füle tövéig elpirult; a sötét éj azonban könyörületés volt iránta és eltakarta fájdalmas zavarát.

Nemsokára nyugodni tértek.

Mr. Plumb szeméit sokáig kerülte az álom. Lelkének nagy nyugtalansága miatt nem tudott aludni.

Csak egyszer már abba a helyzetbe jutna, hogy elsülyeszthetné ezt a veszedelmes hajót.

Amily nagy öröme telt benne eleinte, annyira gyűlöli most. Léghörét fojtónak találta s a fedélzet szinte égett lábai alatt.

Kolumbus, mikor négyszáz év előtt legelőször kimerészkedett a nagy világtengerre, nem várta oly epedve a „szárazföld!” kiáltást az árboez kosarában ülő szájából, mint most mr. Plumb.

És az üdvözítő kiáltás csak nem akart felhangzani.

Mr. Plumb még éjszaka is gyakrabban figyelte, vajjon nem kiáltja ki végre a szárazföldet a kosárban ülő őrszem.

Mert abban a pillanatban, amint ez megtörténik, a mentőcsónakokba szállnak valamennyien, léket ütnek a hajó fenekébe és aztán könyörtelenül átengedik sorsának.

Igy kívánja ezt most mr. Plumbnak saját személyes biztossága.

De hah! Mi ez?

Feje fölött egyszerre pokoli lárma keletkezett.

Hajója akkora lökést kapott, hogy ő csaknem leesett fekhelyéről.

Első gondolata az volt, hogy a sötét éjszakában egy másik hajóval összeütköztek.

Pillanat alatt talpon volt s magára kapta ruháit. Legelőször is a gyémántokra gondolt, de azért leányáról sem feledkezett meg.

Meg kell neki adni, hogy e pillanatban nem fogta fel valami nagyon tragikusan a helyzetet!

Hiszen úgymint el akarta sülyeszteni hajóját. — Nos, ha az idegen hajó esetleg lyukat ütött az oldalába, aminek következtében menthetetlenül el fog sülyedni, ő ugyan egy könyvet sem fog ejteni utána.

A fődolog az, hogy mindenestül megmeneküljenek!

Ám nagyobb lenne a baj, hogy ha a fekete holló ütött volna lyukat a másik hajón s ennél fogva ő nekik kellene hajójukba fogadni az ismeretlen utasokat!

Mr. Plumb magára nézve valóságos szerencsétlenségnek tekintette volna.

Azt azonban átlátta, hogy nincs sok idő a gondolkozásra.

Legelőször is leányához akart sietni, ki kétségtelenül nagyon meg lesz ijedve.

Ahogy a gyémántokat és egyéb értékeit tartalmazó táskával kezében kilépett kabinjából a folyosóra, már rohanva jött emberének egyike.

Mr. Plumb azt hitte, hogy tudtára akarja adni az összeütközést s így szólt:

— Mindjárt feljövök a fedélzetre, csak a lánynomért megyek.

— Inkább talán ne is jöjjön, mr. Plumb!

— Miért?

— Most igazán tengeri kalózkodók támadtak meg bennünket. Rögtön elzárom a folyosó ajtaját. Nagyobb biztosság okáért jó lesz, ha Plumb ur azonfelül még az ajtót is magára zárja.

Mr. Plumb egy percig merően bámult a hirmondóra.

— Kalózkodók? — kérdé csodálkozva.

Ezalatt rémitő dobogás és lárma hallatszott le. Nagyban folyhatott már a küzdelem a kalózkodók és a hajóbeliek között.

Ennek már csakugyan fele sem tréfa! Az önfentartási ösztön felébredt a milliomosban s legelőször is leányára gondolva átfutott ennek a kabinjába:

A remegő Lilit éppen öltöztette a szobaleánya. Még nem tudták, hogy mi történt. A hatalmas ütésből ők sem gondoltak egyebet, mint hogy összeütköztek egy másik hajóval.

Atyját meglátva, hozzárohant.

— Értem jöttél, papa? ... már készen vagyok! Oh, siessünk!

Mr. Plumb azonban nemcsak nem sietett, hanem ellenkezőleg, a kabinban maradt s bezárta az ajtót.

(Folytatása következik.)

Harmincz év.

(Libertiny Gusztáv jubileumára.)

Hajoljon meg a zászló ő előtte,
Föl a szivekkel! hódoló sereg.
A hála szűz virágil egybekötve,
Átadni Néki, — most ne késselek.
A költő disze babér hadd maradjon,
A hőst illesse mindig a cser-ág;
De akik állunk tanítói „rangon”:
Nekiünk elég ez — a marék virág.

*

Igen, tanítók. Csak azok vagyunk mi,
Fakó, szerény, kopottas emberek.
Kik a fölszínen nem szoktak ragyogni,
S a nagy világban ösmeretlenek.
Vezér! az egyszerű cím meg ne bántson,
Az vagy Te is: tanító, Mesterünk!
Kinek nyomába lépni új csapáson,
Gyönyör, boldogság, büszkeség nekiünk...

*

Még ifju voltál; letterős, hatalmas,
Hogy a küzdöteret elfogladád.
Már nem vagy ifju, ámde diadalmas,
Kül ünnepek hű néped és — hazád.
A barna fürtök ezüstösre váltak,
De még sugárzik fenkölt homlokod.
Még hive vagy a régi ideálnak,
És szived ifju lánggal ég, lobog!

*

Emlékezel a pálya kezdetére?
Ah, oly sötét volt... a nap nem sültött...
Mily messze nyúlik Nyitra szép vidéke,
S csak idegen szó hangzott mindenütt!
Nem csendült-zengett az édes magyar szó
A völgy ölében, lankás halmokon.
Sem ösmerős dall nem vitt a viharzó
Észak szele... s lágy déli fuvalom...

*

Mint úti-fű, bokor, vadon tenyészik,
Hol kertész nem nyes — és nem szánt eke,
A kulturából ki nem véve részit:
Ugy nőtt fel a szegény nép gyermeke.
Hogy vannak nagy és fonséges fogalmak,
Nem ismeré, nem tudta meg soha...
— Ott van műveltség, hol első maradtak
A szentegyház, tanító iskola!

*

Akkor jövel Te; duzzadó erővel
Alkotni kész, — eszmékbe' gazdagon...
S im egy varázs ütésre fény derül fel
A néma, felhős égen, tájakon.
Varázsütésre?... óh, mit is beszéltek...
De sok veríték ára volt e fény!
Más a valóság: hosszú, lázas évek,
Gond, munka, kétség, — biztató remény.

*

Elmult a három évtized keserve!
Hiába nem hintetted a magot;
Munkád gyümölcsét, mindnyájan becsülve,
Most boldogan, büszkén mutalhatod.
Amerre terjed Nyitra szép határa,
Testvért találsz és honfi-sziveket,
És ősi nyelvünk, többé az sem árva,
S mindnyájunk kincse: a honszeretet!

*

Fakó néped, napszámos építőid
Letesznek újra egy alapkövet.
S az új hajlékot még be sem telőzik,
Uj alkotást megint újabb követ...
Az édes, szép magyar szó zengve-zeng már
A völgy ölében, lankás halmokon...
Tán azt a nótát is dalolja egy pár,
Hogy: „rózsabokor a domb oldalon...”

*

S nézd e lobogót!... Lelkes magyaroknak
Szent lobogóját... a te művedet!*)
Százán, ezren alája tolongnak,
Harczolja jövőnkért, győzni Veled.
Szeliden hinti szét suhogó szárnya
A magyar érzés, szellem sugarát...
Mintha vele az ég angyala szállna,
Ki védi, megáldja ezt a hazát!...

*

Téged is áldjon, óh vezér! az érdem
Oroszlán-része a tied... Miénk
Csak jelszavad, s a dicső példa legyen,
Mely faklyaként világol majd élénk.
Akkor megérjük, hogy valóra válnak
Nagy álmaid és büszke jelszavad:
Hogy minden polgára e szép hazának
Legyen magyar! legyen művelt, szabad!

Kenézy Csátár.

A G Y I L K O S.

(Vigjáték 1 felvonásban.)

(3. folytatás.)

Irta: About Ede, ford.: Zimányi Béla.

VI. JELENET.

Angyalka, János, Lecoinceux, Péárdné.

Péárdné: Jó napot, kedves barátom! Szépnek találja-e az új ruhámat?

Lecoinceux: Túlkomolynak, az ön arcához, szép asszonyom!

Péárdné: Inkább beszéljen a magáéről. (Nevet.) A maga ruhája komoly és nem az enyém.

Lecoinceux: Bocsánat, szép asszonyom. Mit is mondtam?

Péárdné: Ah, már nem tudom! Jó lesz megnézni a jegyzőkönyvét.

Lecoinceux: Már meg is szerkesztettem.

*) A „F. M. K. E.” zászlóalja.

Pérardné: Maga a túlbuzgóság mintaképe. Tudja, kire emlékeztet? Első férjemre.

Lecoincheux (megbotránkozva): Oh, *Pérardné*.

Pérardné: Nevethetek egy kicsit rajta, úgyis eleget sirattam másféléven keresztül. Ülünk le.

Lecoincheux (leül.): Szép asszonyom.

Pérardné: Szegény *Pérard* úrnak csak egy hibája volt... mint magának. Ő szenvedélyes vadkacsavadász volt, maga pedig királyi ügyész.

Lecoincheux (méltóságosan): Asszonyom!

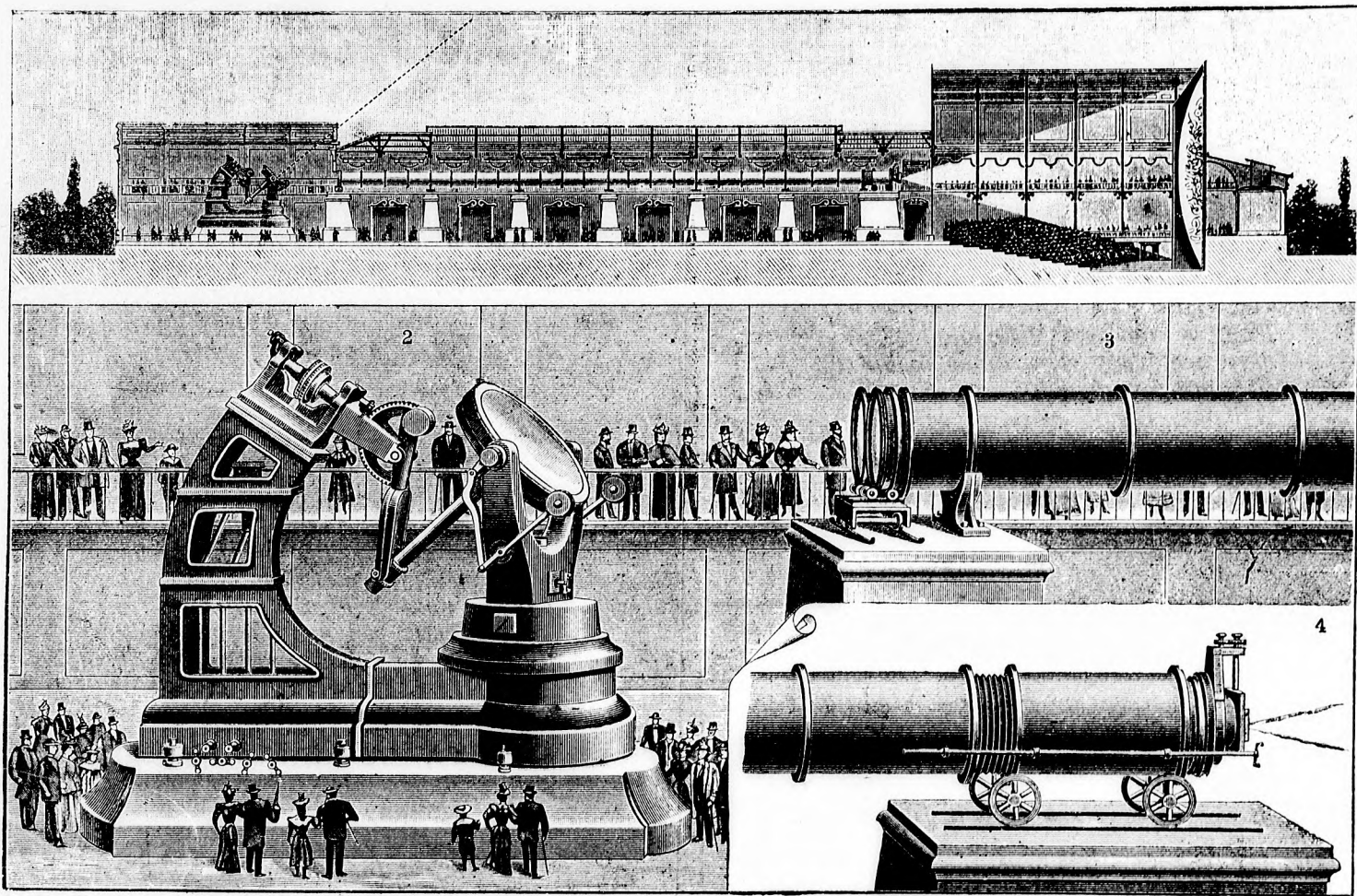
Pérardné: Jegyezze meg, hogy én nem akarom a maga dicsőségteljes embervadászatát ahhoz a szerény gyakorláshoz hasonlítani, amelyet a szegény *Pérard* úr űzött, de ha egy kicsit különbözik is a dolog, a hatás ugyanaz. *Pérard* úr imádott.

Lecoincheux: Azt hiszem, hogy én...

nem úgy néz ki, mint egy ember, aki két hét múlva házasodik.

Lecoincheux (ellágyulva): Kedves Adeleida! Ne ítéljen meg engem oly csalóka jelekből, amelyek gyakran megtévesztik az embert. Én önt szeretem... mint az igazságot... Maga egy gyönyörű nő... de a kötelesség is legyen gyönyörű!... Fontolják meg, uraim!... Nem! Szép asszonyom, azt akartam mondani, hogy az ön nagy szemének csillogásánál elfelejtí az ember a legsürgősebb, a legrettentőbb kötelességeket... Az a feladat, mely nekünk azt parancsolja, hogy fussunk a vétkes után, hogy tartóztassuk őt le, és hogy csikarjuk ki belőle bűnének vallomását, és hogy kezét és lábát lebilincselve, a bosszúvágó népnek...

Pérardné: Kinek él ön?

Óriási távcső a párisi világkiállításon.

Pérardné: Bocsánat; nincsenek-e gombostűk az ön székében?

Lecoincheux: Nem, asszonyom, de ha van, én még nem vettem észre.

Pérardné: Hát akkor miért ugrik minden szóra a levegőbe?

Lecoincheux: Be kell vallanom, hogy a nép ügyei, melyeket gondozok...

Pérardné: Hagyja őket nyugodni. *Pérard* úr, mint már mondtam, teljes szívéből szeretett, de ha térdeimnél feküdt volna és egy csapat kacsá röpködött volna el mellettünk, ő... (*Lecoincheux* félig fölkel.) Tessék, épen úgy, mint maga!

Lecoincheux (föláll): Asszonyom! Egyik oldalról az érzelmeim, másik oldalról a kötelességeim kötnek le... Szerencsére, kegyed mindig elnéző volt irántam, és az ön birósága... akarom mondani szíve, meg tud engem becsülni.

Pérardné: Mondhatom, barátom, hogy maga

Lecoincheux (ellágyulva): Egyedül önnek, aki elfelejtette velem felsőbb hatalmamat, aki emlékeztembe juttatta, hogy férfi vagyok. Higyje el, kedves Adeleide, hogy életemnek nem az lesz a legszebb napja, midőn a roueni bíróság, elbűvölve nyomozólevelem ékesszólása által, minden anyagi bizonyíték nélkül bele fog egyezni, hogy annak a vádlottnak, kit a párisi ügyvédség két kitünősége véd, a fejét vegyék. Nem, az lesz a legszebb napom, midőn önt, Normandiánknak érseki egyházában, diadalmasan és büszkén az emelvény... az oltár...

Pérardné: Jól van, jól van! (Látja, hogy a szobában körülnéz.) Maga, úgy látszik, keres valamit.

Lecoincheux: Nem; csak nézem ezt az emlékekkel tele lévő kastélyt.

Pérardné: Emlékszik-e ön még arra, mikor először fogadtam?

Lecoincheux: Hogyan felejthetném én azt el?... Egy elfelejthetetlen pillanat! (Kinyitja a jobboldali

ajtót.) Az ön boudoirja! Gyönyörű hely, tele az ön képeivel, az ablakok a patakra nyílnak, húsz lábnyira van innen a halom, a föld kavicsos van telehintve. (A baloldali ajtóhoz lép.) Itt a kis lépcső ajtaja. (Kinyitja.) Azt hittem, hogy csukva van. Nem szokott-e ez rendszeren bezárva lenni?

Pérardné: Nem tudom, mert Angyalkánál van a kulcs.

Lecoincheux: Ah, Angyalka! (Halkan *Pérardné*-hoz) Bizonyos Angyalkában?

Pérardné: Oh igen, ő hű és jó leány.

Lecoincheux: No majd megtudjuk. (Angyalkához.) Adja át a kulcsot, Angyalka! (Megnézi.) Nem is rozsdás, (Bezárja az ajtót és a kulcsot a zsebébe teszi. A hátsó ajtóhoz megy.) És mily szép a kilátás abból az ablakból. Csak az a baj, hogy ez a diófa a felét elrejtí. Tudja, asszonyom, hogy ezen az ágon keresztül könnyen lehet a kertbe jutni?

Pérardné: Igen, de a nyakat is ki lehet törni.

Lecoincheux: Asszonyom, az ilyen gonosztevők sohasem törik ki a nyakukat. Ezért ki kell ezt a diófát vágni.

Pérardné: Milyen gonosztevők? a szerelmesek?

Lecoincheux: Milyen szerelmesek?

Pérardné: Ah, bocsánat, önnek kinaiúl beszélek.

Angyalka: Asszonyom, tálalva van.

Pérardné (*Lecoincheux*-hoz, aki botjával a falat döngeti): Jöjjön, szórakozott uram, üljön az asztalhoz.

Lecoincheux (jőszívién): Igen, asszonyom, igaza van. Egy éhes ember nem ér semmit, és én semmi olyat nem tettem reggel óta, ami ér. (Leül.) Maga oly ragyogó, mint az igazság.

Pérardné: Hála az égnek.

Lecoincheux: Nagyon szép, nagyon szép. Én ismerem egy tanácsost az udvarnál, aki igen szellemes volt... de igen élesnyelvű... Ha tetszik, elvágom a fogolyfiakat. (Angyalkához, ki átnyújtja a tálát.) Kisasszony, a maga keze reszket.

Pérardné (halkan): Angyalka!

Angyalka (hozzámegy): Asszonyom?

Pérardné: Nem voltak-e ezek idősek?

Angyalka: Nem, asszonyom, vasárnap ölte meg őket az őr.

Lecoincheux (félíg fölemelkedve): Ki? Ki? Ki?

Pérardné: Ah, mi baja van? Az őr, az őr, az erdőmnek az őre.

Lecoincheux: Megölték az ön őrét?

Pérardné: Nem, az én őröm ölte meg őket, és maga elfelejti megenni.

Lecoincheux: Bocsánat... én...

Pérardné: Akar-e teát?

Lecoincheux: Oh igen... volna-e tejszín?

Pérardné: Oh igen. (Angyalkához.) Adjon egy tálát. (Angyalka a törött tálát veszi elő szórakozottan.) Jaj!!!

Lecoincheux: Mi az?

Pérardné: Semmi... egy eltört csésze. Maga törte el, Angyalka?

Angyalka (zavartan): Nem, asszonyom, ez még a boldogult úrnak idejében törött el.

Lecoincheux (fölkel): Lássuk, lássuk.

Angyalka (félre): Megállj, vén szimatoló.

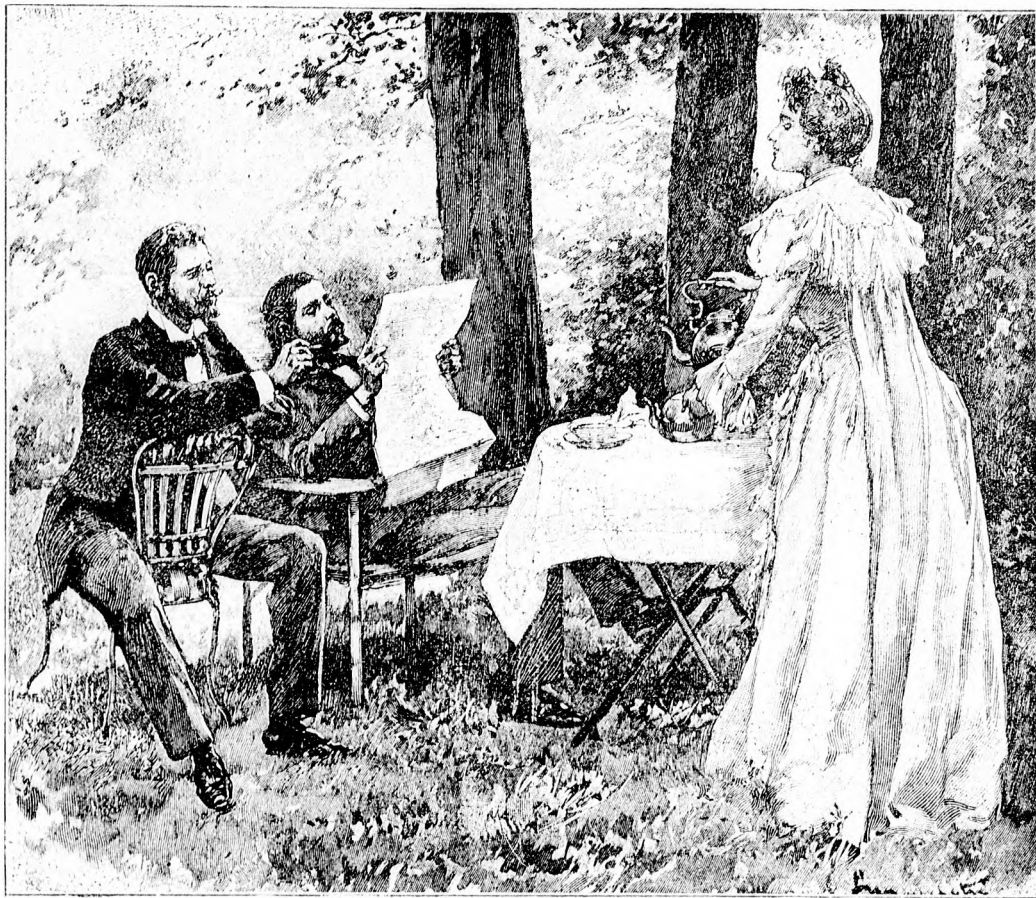
Lecoincheux (a csészét *Pérardné*-hoz viszi): Szép asszonyom, ön gyakran nevet, ha az igazság csalhatatlanságát hirdetik. Az igazság be fogja bizonyítani, hogy ezt a csészét ma reggel törték el. Legelőször is a törések mind frissek.

Angyalka: Oh, mind frissek.

János (közledeve): Ugy van, igen!

Lecoincheux: Észre fogja venni, hogy a tányér igen gondosan megvan törölve, olyan, mint a tükör. A többieket pedig vastagon befödi a por.

Angyalka: De uram!

☞ Reggel a kertben. ☜

Lecoincheux: Ügyvéd. (*Pérardné*-hoz.) És mind-ebből az következik, hogy ez a tál ma reggel törött el a törölgetésnél.

János: Feleljen erre, feleljen erre!

Angyalka: Na hát, igen asszonyom, én tettem ezt a szerencsétlenséget és bocsánatot kérek nagyságától.

Lecoincheux: Maga önmagát vádolja, pedig nem maga törte el. (A pohárszékhez fut.) Bizonyos voltam benne! Szabad kérem a kezét?

Angyalka: Kezemet, miért?

Lecoincheux: Az az egyén, aki ezt a tálát visszatevette a pohárszékbe, itthagya balkezének a nyomát és ez a kéz... egy férfié,

János (*Angyalkához* fut): Teremtette!

Angyalka (*János*-hoz): No hát, vallja csak be, hogy maga tette vissza a csészét. Maga tudja, hogy ez az igazság, *János* úr!

János: Én?!

Angyalka (megesipi): Igen, maga!

Lecoincheux: János, igaz ez?

János: Igenis, királyi ügyész uram!

Lecoincheux: Adja ide a kezét!

Angyalka (gyorsan letörli a pohárszéket): Azt mondták, hogy adja oda a kezét.

Lecoincheux: Szükségtelen. (Leül.)

Pérardné: Vallja be, barátom, hogy ez túl-sok lárma egy csészéért.

Lecoincheux: Szép asszonyom! Ahol maga egy csészét lát, ott a tisztviselő nyomot talál.

Pérardné (sértődve): Én azt gondolom, uram, hogy ebben az időben más dolga lehetne, mint nyomokat keresni.

Lecoincheux (gondolatát folytatva): Nincs oly vétek, mely elrejtve maradhat, mindent kiderítenek. A bűnösök hiába akarják kijátszani az emberi óvatosságot, mégis csak elárulják magukat. Talán ismeri annak a vadorzónak a történetét, aki az erdő közepén, az éjnek csöndjében meggyilkolt egy őrt. Azt hitte, hogy teljes biztonságban van, de az igazság megtalálta a puskafojtását. Ez könyvnek a lapja volt, félig elégetve, lakására mentek, megtalálták nála a könyvet és a lap hiányzott belőle. És egy darab papír elég volt arra, hogy egy embert vérpadra küldjenek. (Észreveszi az Alfréd által szétszakított lapot.) Épúgy, mint ez. (Fölemeli, széjjelteríti és izgatottan olvassa.) A vallomás, a saját kezével írt vallomás. Igazság, nem fogják többé mondani, hogy te egy üres név vagy. És én akkor államügyész leszek! (Előrelép a lépcsőtámlához és ünnepélyesen olvas.) „Én egy nagy bűnös vagyok“, — ez csak Corbillon írása lehet. Én megöltem Ducamp Alfrédet, de...“ — Itt nincsen de, te megölted, téged is megölnek. Szemet szemért, fogat fogért. — „Bájoló szépségével örökre magához lánczolta a szívet...“ — Csakugyan ez az! Egy asszony is rejlik itt! Assanak egy bűntény fenekére és találják az asszonyt!...„kihallgatáson“. Mit akar mondani? Mindegy, majd eljön a kihallgatásra. „És ha utat találok, bizom“. — Szeretném látni, hogy megkegyelmeznek neki! (Angyalkához.) A másik felét! Kérem a másik felét!

Angyalka: Milyen felet, uram?

Lecoincheux: Az aláírást.

Pérardné: Kitől?

Lecoincheux: Mindenkitől, asszonyom.

Pérardné: Tőlem is?

Lecoincheux: Nem, asszonyom, de mégis esküdjék meg, hogy nincs önnél a papír.

Pérardné: Milyen papír?

Lecoincheux: A vétkes vallomása.

Pérardné: Milyen vétkes?

Lecoincheux: Ön jobban tudja, mint én, mivel-hogy itt van elrejtve.

Pérardné: Nálam egy ember van elrejtve?

Lecoincheux: Ha nem magánál, akkor Angyalkánál.

Angyalka: Nálam, uram, hogy lehet ezt mondani?

Lecoincheux: Ha nem magánál, akkor Jánosnál.

János: Küldje el csak hozzám, *Lecoincheux* úr, biztosítom, akkor majd jól eldugom a patakba.

Lecoincheux (ki akar menni.) Bocsánat, asszonyom, rögtön kutatást kell rendeznem, ha háza ellentáll is, de az igazság erősebb lesz.

Pérardné: Hova fut? (Utánamegy.)

(Folytatása következik.)

A BALATONPARTON.

Írta: *Szengyéri István*

A hajnal nézegeti magát a tó tükrében, melyet a gyenge szél apró gyűrűkben tol a part felé. A hullámfodrok néhol a parti homokot gyalulják, másutt meg a hajlongó nádas tövéhez verődnek, mely zizeg, suttog a hűvös reggeli levegőben.

A nádist lakó szárnyasok is ébrednek. A vadruca nehézkes szárnycsattogással félkört rajzol, válogatja az utat, azután belecsap a vízbe, bukdácsolva halászat a reggelihez.

Amott a fűzbokor ágain verebek gubbaszkodnak, kurta csőrükkel turkálnak tollaik között s felelgetnek egymás csiripelésére, vagy tán a reggeli psalmus elzengéséhez nyitogatják torkaikat.

Amint közelítek felrebbennek, egy bokorral tovább szállnak.

Nem megyek tovább. Megállok a buczkás parton, melynek harmatban furdott gyér füve, összekuszáltan borul a homokra.

Átnézek a tulsó partra, honnét a szántódi rév jegenyéi bámészkodnak a félhomályból; amodább meg egy kis falucska meglapult házai leskelődnek; mögöttük az erdős domb sötéte koszoruzza a kétése láthatárt.

Balra az ezüstesikós víztükör csillog, mely végtelennek tetszik, mint az oceán; jobbra meg a tihanyi félsziget emelkedik ki a hullámokból komoran fölségesen. A kéttornyu templom, mint valami középkori lovagvár ül hegyein, melynek sziklás talajára még homály borul, eltakarva az ott lézengő vegetáció nyomorult sivárságát.

Amint hosszasan pihennek rajt szemeim, mintha egy láthatatlan kéz leemelne róla a történeti kor ezeréves takaróját, s felépítené a regebeli hatalmas Rohán büszke várát, csillogó fényében, mesés gazdagságában. Mintha ott a ritkaágu cserje által félig eltakarva, látnám a tóra néző oszlopesarnokot, melynek folyondárral lepelt egyik oszlopa mögül a szép Horka gyönyörű arcza leskelődik; amott meg a lankás domboldalon, mintha a szelidlelkű Helka sugár alakja kapaszkodnék fölfelé a szökefűrtű Kelen karjára támaszkodva.

A közeledő reggel lerontotta a rég letűnt kor építményeit, alakjait. Eltűnt a folyondáros oszlopesarnok a szép Horkával, nem maradt ott más, mint az a kéttornyu templom, melyet első Endre királyunk talán az összeomlott vár köveiből építtetett, hogy pihenő helye legyen a koronáért vivott tusában összetaposott testének.

A sok századok zivatarát átélte kopasz sziklák meg oly egykedvűen tekintenek a hullámfodros tükörbe, mintha terhükre volna nézni a körülöttük lefolyt mulandóságot.

Fuladozó köhögési roham ébresztett fel elmerültségemből.

Egy fiatal, 28—30 évesnek látszó uriember közelített felém; de a gyilkos köhögési roham megállította, csak néhány perc elteltével jött annyira magához, hogy folytathatta útját.

Ismertem; sokszor láttam járkálni a fővenyes parton egyedül, többnyire ezen a helyen, hova csak elvétve vetődik egy-egy fürdővendég, aki zavartalan, esendes helyet keres, hogy gondolataiba merülve bámulhassa a parthoz verődő hullámok együtemű csobogását.

Valahányszor megláttam ezt a meggörnyedt alakot, amint fáradtan vonszolta magát egy helyről a másikra: az a kérdés toladott minduntalan az elmémbe, hogy ugyan mit keres ez itt, miért jött erre a helyre, hova az egészséges betegek, a mulatni vágyók ezrei sietnek? Talán azt hiszi az életért, az egészségért remegő lelke, hogy a természetnek itt pazarul szétszórt utánozhatlan szépsége gyógyítóerővel hat a sorvadó tüdőre? Vagy talán nem hisz semmit, hanem kétségbejítő tudatával bír a könnyörtelen végnak, mely rá minden perczben várakozik s itt akar meghalni, itt akar pihenni e helyen, hova Lilla szerelmes költője vágyakozott.

Amint közelembbe ért, csendes, vontatott hangon köszöntött; lihegő mellére szorított kezekkel megállt, hogy elnyomjon egy megújuló köhögési rohamot.

— Uram, önnek nem tesz jót a reggeli éles levegő; csodálom, hogy orvosa megengedi a korai sétákat — szólítám meg résztvevő hangon.

— Tudom uram — felelt keserű mosolylyal — de nekem már semmi se tesz jót, csak a halál: az is nagyon késik. Hogy orvosom megengedi-e, vagy nem? Eh uram, nem tudnak azok az orvosok semmit... Orvosom óva intett a lelki felindulásoktól, mert azok, mint mondá, napokkal rövidítik az életemet... Ez se igaz. Nem igaz, nem tudnak azok semmit. Megtudják gyógyítani az olyan betegséget, mely különben is gyógyulással végződne. Hát ér az valamit? Az olyan betegekkel szemben, mint én is vagyok: tehetetlenek, mint egy iskolásgyermek.

(Vége következik.)

A ZÖLD KÜLÜ.

(Elbeszélés a székely népeletről.)

Irta: *Harmath Lujza.*

Hurcsa egy madár ez a zöld külü, mely a székely földnek egyik speciálisítása. Ősz jöttén, levelek hullásán már hallom éles, rikácsoló hangját, amivel hűségés társát messze idegenbe úzi. Klaklakla! Klaklakla! sivitja belé éles, messze szálló hangon a hulló levelek sóhajától borongós természetbe és a kis madárasszonyka meghunyászkodva áll félre haragos ura utjából.

Igen, mert ez a klaklakla annyit teszen madárnyelven, hogy nem tartlak, nem tartlak! Vagyis: itt az ősz, mikor már nehéz a kenyérkereset, tessék megélni a magad emberségéből.

És a szegény kis madárasszonyka meghunyászkodva, teljes megadással megy a küldő szóra s elrejtve magát a zuzinós erdők ember nemlátta, mélyén a fakéreg alól kikopácsolt férgékkal tengeti életét az egész hosszú télen át, hogy a kikelet első fuvalmára megjelenjen társa hívogatására s hűséggel szeretettel viselje vele egész őszig az élet küzdelmeit.

Bohó asszonyka! De hát madár!...

* * *

Az ám, de Péter Andris is így gondolta meg a dolgot. Ha a madárnak lehet, mért ne lehetne neki is ilyen bölesen berendezni az életét. Nem ő az oka, hanem a jó Isten, hogy nem adott a miből bőségesen eltartsa asszonyát.

S amint az első dér meghalványította a fák üde lombjait és a levelek szomorú hullása beállt a természetben, megszólalt a külü s ez a hang olyan furesa érzést keltett Péter Andris lelkében. Hm... napokig forgatta, firtatta. Ha az megteszi, ő mért ne tehetné?... Az ember holtig tanul.

S addig-addig örölgette makacs székely fejében, hogy utoljára is kirukkolt vele:

— Hallod-e Julis — szólt feleségéhez — én valamit gondoltam.

— Abbizony, ideje is má', hogy valami eszébe es jusson.

— De nem úgy...

— Má' aká' hogy csak valami okos lenne.

— Hát okos es, meg nem es, ahogy vesszük.
— No hát bökje ki má', hadd hallom.

— Hát... úgy gondolám... hogy hát nagyon szük a termésünk.

— No ehhez nem kellett a pap esze! Látjuk minden nap.

— Persze, hogy látjuk! Azér' és gondolám.

— Ejnye, mi az istencsodáját forgat az eszében, hogy olyan kinnal adja!

— Hát tudod... úgy gondolám, hogy...

— De sokat gondol s keveset beszél!

— Ugy gondolám, hogy hát egynek elég valahogy, de kettőnek má' nyomoruság, hát... hát... no tudod egyikünk el kék, hogy menjen szolgálni.

— Szolgálni?... A menyecske nagyot nézett. Tán megbomlott kendnek az esze?

— Nem a!... De hát miféle szük termés! Móg karácsonig sem lesz elég. Semmiben sem volt Istenáldás.

— Az má' igaz.

— Hát azért gondolám, hogy egyikünk szolgálni menjen télire... csak télire, nem nyárra is. Isten őrizz! De hát télire, ha... ha... elmennél.

— E... n?

— Hát úgy gondolám, hogy te, mert én csak mégis jobban tudok ügyelni a jószágra.

A menyecske elgondolkozott, majd végignézett a gyámoltalan emberen, mielőtt megszólalt volna.

— Hát jó! Mondd ke valamit. Minek fogyasszam én itthon a kenyeret, mikor a városban van elég.

— De csak a télire Julis, csak a télire.

— Hm... Ugy tesz ke, mint a zöld külü. Télire elcsapja a feleségét, hogy ne keljen gondoskodni róla, s tavasz jöttén — mikor könnyű az élet — vissza csalogatja.

— S az visszajön hűségesen.

— Madár!... Szamár...

Péter Andris kissé megütődött ezen a beszéden, de csak újra forgatta, örölte a dolgot makacs fejében, és mindig úgy gondolta, hogy szörnyű helyesen eselekedik. Napok multán újra előhozakodott vele:

— Bizony szük az Istenáldás!

— Ne kérdje kigyelmed, értem má. Elmegyek, ahogy mondám szolgálni, amit még nem próbáltam és megkeresem magamnak a kenyeret, amit az uram kéne, hogy adjon...

(Vége következik.)

Emlékezet.

*Minden virág, a mely virúl
És illatot lehel;
Reménye vesztett szív gyanánt
Elhervadásra lel.
... Imát fölötte lanyha szél,
Madárdal mond legott.
A fájdalom könyek gyanánt
Ráhúllat harmatot...*

*

*Igy mulik el egykor szívünk,
S ha éltünk elveszett:
Könyek között utána vész
A hű „Emlékezet!...”*

Glósz Gyula.

— AZ ÁHITAT. —

A NYÁR BÜCSÚJA.

L á z b a n.

*A multnak emlékin merengve el
Virrasztok gyakran éjszakákon át,
S midőn a képzelet hozzá emel,
Sint' érzem csókoknak a mámorát.
Kérem tőled: e néma éjeken,
Álmodsz-e rólam néha édesem?*

*S míg így csak szüntelen rád gondolok,
Lelkemmel látom: arczod, mint hevül
És bár hallom, szived miként dobog,
Szememben mégis bánat könyje ül
S kedves neved rebegve kérdezem:
Gondolsz-e te is énám édesem?*

*Most tán szeretsz, de hátha egykoron
A sors haragja porba sujtana
S nem lenne ki bánkódva sorsomon,
Sebemre gyógyító irt nyujtana,
Kérem tőled, óh mondd, óh mondd nekem,
Gondolsz-e rám akkor is édesem?*

*S ha mozdulatlan fekszem kórágyon,
Ha forró láz emészti testemet
S bágyadt szememre nem jó majd álmom
Eljössz-e vigasztalni engemet?
Tőled kérem, hozzád szól énekem:
Gondolsz-e rám majd akkor édesem?*

*S ha nem nyílnak már szóra ajkaim,
Ha érző szívem többé nem dobog
S a zord halál oda visz karjain
A hol az emberek már boldogok:
Néhány könyvet hullatni csendesen,
Kijössz-e majd siromhoz édesem?*

Vajda Elemér.

TIZ ÉV MULVA.

Irtá: NAGY VINCZE.

... Egész diákkorukban jó barátok voltak. Ha egyik örült, a másik is osztotta örömét; ha valamelyiket bánat érte, mindketten sirtak. Csakhogy bizony az örömből kevés jutott nekik. Szegény fiu volt mindegyik, a tanulás mellett a mindennapit is maguknak kellett megszerezni, de ők azért nem zúgolódtak, dolgozgattak szorgalmasan. S mikor vasárnap délutánokon, a hosszú heti fáradozások után, kimentek egy-egy rövidke sétára, olyan jól esett nekik az együttlét, olyan jólesett elbeszélgetni arról a kis szőke leányról.

— Hej, Pista, ha az a leány szeretne engem!... mondá Bodnár Kari.

Pista nem felelt rá, szótlanul ment mellette egy darabig, míg végre megszólalt: „Bár soh'se láttam volna! Pedig mindennap találkozom vele, s — olyan jólesik látnom őt. Rózsás ajka mosolyog, mint a hajnal pírja, szemei ragyognak, mint az esteli csillag — miért is láttam azt a csábító mosolyt, mért is néztem azokba a szemekbe!”

— Szegény Pista... sajnálkozék Kari, pedig neki talán még jobban fájt valami a szive táján.

— Mikor először megláttam, azt hittem, a szive lángja ragyog felém a szemeiből, pedig a pokol tüze volt...

— Ne mondd Pista, hogy a pokol tüze volt, mondd inkább lidércfénynek; mert hiszen lidércfény, mely maga után vonja az embereket, s midőn veszélybe dönti, eltűnik előlük.

— Átkozott lidércfény...

— Ne átkozd őt, hiszen szereted. Lásd, én áldást mondok rá, pedig gyógyíthatatlan sebet ütött a szivemen.

— Nem átkozom hát. Legyen áldott, legyen boldog! Azt a kint, amit én érzek, ne érezze sohase.

— S attól az uttól, melyre csábitja szépsége, óvja meg az isten.

Igy beszélgettek ama nap délutánján, melynek éjjelén eltávoztak a városból, hogy tíz évig ne is lássák egymást, csak majd a tíz éves találkozásra. Még egyszer elmentek a felé a ház felé, melyhez mindkettőjüket olyan nagy fájdalom kötötte. Még egyszer belenéztek abba a mosolygó, mélytűzű szemekbe, melyek az ablakból olyan csábosan ragyogtak feléjük, aztán elmentek a városból, elváltak egymástól...

Multak az évek. Mindegyik jó hivatalba jutott. Gerő Pista egyik nagy vasuti állomás főnöke lett, Bodnár Kari a theologia végeztével jó eklézsiába jutott. Távol voltak egymástól, de levelezés által fenntartották a barátságot. Egyszer jött egy levél Karitól, rövid, de kedves levél volt; násznagynak hívja Pistát lakodalma. El is ment Pista, mulattott jó kedvvel, vidáman, s hogy a jó kedvet még inkább fokozza, pohárköszöntés közben viszont ő hívta meg Karit násznagynak; mert hát ő is házasodik ám. No lett is aztán tréfálódzás: találgatták, ki lehet a menyasszony, szép-e, jó-e? Pista csak mosolygott a sok kérdésre; majd, hogy meneküljön előlük, kiosont a másik szobába, hol Klárka, az x-i pap leánya szedegetett süteményt tálczára, hogy bevigye a vendégeknek.

— Jaj Klára kisasszony, — szól Pista, — adjon tanácsot, hogyan szabaduljak a sok kérdés elől?

— Miféle kérdés elől?

— Mindenki azt akarja tudni, ki a menyasszonyom, mivel násznagynak kértem fel a vőlegényt lakodalmamra — tréfából.

— Erre nem tudok tanácsot adni, de valakit mégis csak mondjon, hogy emelje a jó kedvet.

— Igen ám, de hát mit mondana hozzá az illető?

— Jót nevetne rajta.

— Gondolja?

— Hát persze.

— Nem haragudna meg?

— Már azért tudna valaki megharagudni?

— Tehát így tesz. Köszönöm a tanácsot, s most majd segítem bevinni a süteményt, — mondá Pista ravasz mosolylyal.

Alig léptek be, óriási kaczagás támadt a szobában, s újra piszkálni kezdték Pistát: Ni a szép urfi, megszökött a kérdések elől... Ezt már nem állhatta tovább Pista, odaállt középre, ahol Klárka az asztalra helyezte a tálcát, s ünnepélyesen kijelentette, hogy kész a kérdésekre felelni, csak tessék kérdezni.

— No hát, szép öcsém, — szólta Kuthy Márton tiszteletes, — ki hát a menyasszonya?

Pista egy kicsit megreszelte a torkát, végig-simitotta a homlokát, s szinte büszkén szólalt meg, hirtelen karonfogván Klárikát: „Van szerencsém bemutatni Kuthy Klára kisasszonyt, mint menyasszonyomat” . . .

No, lett erre nagy esend. Kuthy uram ugy a válla közé huzta a fejét, mintha el akarná dugni. Klárika meg ugy eltűnt, hogy megtalálni is nehéz lett volna, de biz' őt azért megtalálta Pista, s hogyan, hogyan nem, egy hétre rá megtartották a kézfogót. Volt is aztán hire a g-i tréfának.

Eljött a tiz éves találkozás ideje. Pista és Kari előre megírták egymásnak, hogy a győri állomáson találkoznak. Mindegyik vitte magával feleségét is. Beh szép két pár is volt! Aki csak elsétált mellettük a váróteremben, megakadt rajtuk a szeme, s mikor felültek a vonatra, sok kíváncsi szem tekintett utánuk. A vonaton a találkozásról folyt a beszéd: kik lesznek ott? hogyan lesz? azt beszélgették az asszonykáknak . . .

Megérkeztek végre a célhoz. Leszálltak s kíváncsian tekintettek körül, vajjon mi ujat találnak tiz év után. Minden kis tárgy megragadta figyelmüket . . . csak azt a halvány asszonyt nem vették észre, ki rongyos ruhában ott állt a kijáratnál. Rossz uton járt, megbotlott, elesett . . .

Aztán beteg volt sokáig, éhezett sokat, de nem mert kérni, ahol mindenki ismerte; kijött hát ide, itt talán az idegen utasok könyörülnek rajta . . . Olyan szomoruan, olyan kéréleg tekintett arra a két fiatal párra, akik feléje közeledtek. A két fiatal ember zsebébe nyult, alamizsnáért a szegény nő számára; átnyújtották neki, s amint rátekintettek, megismerték. Csak nézték egy darabig, elövelték tárczájukat, s egy-egy tizest nyújtottak át neki. Aztán hirtelen felugortak egy bérkocsira, szemeket eltakarták, s megsiratták azt a régi kis szökét. A két kis menyecske is elmondták, azok is ejtettek érte egy pár könyvet . . .

Az a halvány asszony meg, amint átadták neki a pénzt, rájuk nézett, nézte őket, míg csak el nem tűntek szemei elől . . . Aztán futott onnan, futott; mert a szive akart megszakadni . . .

A patak hullámai között esendes nyugvó helyre talált.

Az újszülött ápolása.

Írta: **Dr. Rock.**

Mihelyt az emberek magzata, többnyire jalkiáltással, világra jut, az újszülöttek sorába lép, s élete első 6—8 napjáig abban marad, általában addig, míg a köldökszínór maradványait hordozza. Ezen időszak kezdetével a magzatnak még minden méregyent nélkülöző testében annyiból nagy fordulat áll be, amennyiben igen sok szerve, melyek születése előtt tétlenek valának, különösen a tüdő és az emésztési szervek, működésüket elkezdi, mások, ugymint a vérkeringés szervei, az idegrendszer, a víz- és bürkészlék addigi működésüket megváltoztatják, még mások végre azt egészen megszüntetik. Nem ritkán geszik ugyan, hogy e fordulat vagy épen nem, vagy csak részben, vagy hibásan megy végbe, s akkor a gyermek rendesen születése után csakhamar meg is hal, mint mondani szokták: veleszületett gyen-

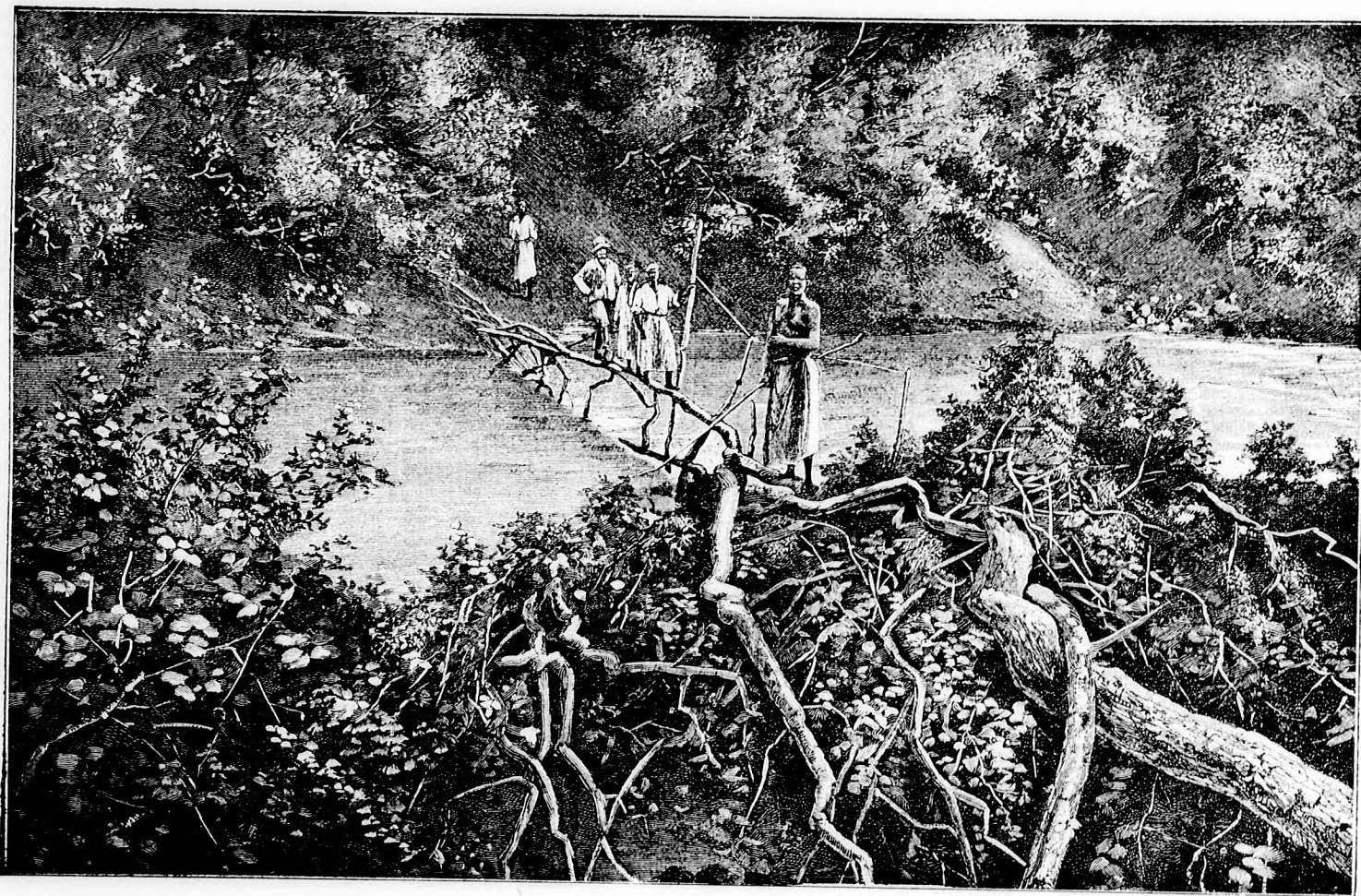
gyengeségből. Városokban állítólag az újszülöttek tizedrésze mulik ki így, s a fiuk közt e halandóság még nagyobb mint a leányoknál. De hiba volna hinnünk, hogy az újszülöttek és csecsemők közt előforduló gyakori halál természetes, s a gyermeki szervezet gyengéd voltából ered; az csak következése a sok hibának, melyeket a gyermekek ápolása körül ápolóik elkövetnek.

Az újszülött magzat (mintegy 19—22 hüv. hosszú és 6—7 7/8 súlyu), ideje legnagyobb részét alva tölti, és csak érzési idegeire ható benyomások által késztetik kiáltásra; minek célja egyfelől az, hogy hozzátartozóinak figyelme a gyermek szükségére irányoztassék, másfelől pedig, hogy saját tüdeje erősödjék. De a gyermek érző idegeire tett ezen hatások, (miket táphiány, nedvesség, hideg, lég- és ürülék-halmozódás a bélben okoznak), még korántsem gerjesztenek akár kellemetlen (fájdalmas), akár kellemes érzéseket a gyermek belsejében, mert az öntudatos szerve, melylyel érezünk, t. i. az agy, akkor még koránt sincs annyira kiképezve, mint lennie kellene, hogy valamit érezhessen. A kiabálás minden fájás nélkül csak az által inditattik meg, hogy az idegszálak, melyek későbbben csakugyan arra szolgálnak, hogy általuk a test különböző részeiben előforduló benyomásokat észrevehessük, a gyermek testében csak azokat az idegszálakat indítják tevékenységre, melyek a kiabálást eszközlik, a nélkül hogy egytural az agyban is gerjeszthetnének érzéseket, melyeknek felfogására az agy csak későbbben érik meg. A kis gyermekek kiáltozása e szerint, minthogy ők amellet sem fájdalmat sem mást még nem érezhetnek, épen oly öntudatlanul megy végbe, mint az alvajáró minden szava és tette, s testünk idegszerkezeténél fogva kényszerűnek kell azt tekinteni. E kiáltozás a gyermek édes anyjával tudatja, hogy a kisednek valami, kell, de a kiáltozás okát, a kiáltásra készítő benyomás helyét és mivoltát még csak azután kell kipuhatolni. Egészséges gyermekeket, eltekintve a szabad levegő benyomásaitól az élet első korában, — legközségesebben megrikatják: a táphiány, a nedves hideg fekhely s olykor még a lég- és sár-megtululás is a (vastag) bélben. E szerint a rivást igen hamar lehet lecsendesíteni szoptatás, vagy meleg száraz fekhely, s ha e kettő nem segít, egyszerű melegvizű allövet által. Ha a sivalkodás még tovább is tart, akkor az vagy betegség jele, vagy ha a csecsemő már nagyobb, azt mutatja, hogy már is hibásan van szoktatva.

Az újszülött főszükségei ezek: neki való táplálkozás és levegő, meleg és védelem káros befolyások ellen. Sohase szoktassuk a gyermeket kézen-karonhordozásra, ringatásra vagy lóbálásra, hanem fektessük le szépen puha, meleg és száraz fekhelybe és hagyjuk ott. Elörelátó lelkiismeretes anya sohasem fog gyermeke csüütása végett szopókákat csücskét alkalmazni, mert ezek által igen könnyen támadhatnak az emésztő készülékben betegségek. — Mi az újszülöttnak táplálkozását illeti, erre nincs édes anyja tejénél czélszerűbb; a dajka- vagy tehén teje már kevésbé az. Hogy pedig a tejen kívül a gyermeknek mást is adjon a bábasszony, meg ne engedjük sohasem (különösen székfűthéát vagy hashajtó italt ne!) Hogy az egészséges anyának magának kell újszülött gyermekét legalább élete első korában szoptatnia, erről, mint a természetnek úgy a gyermekre mint az anyára nézve üdvös intézkedésről, minden további szó fölösleges. Csak ne hagyjon fel a fiatal anya a szoptatással mindjárt, ha látja, hogy az első napokban a tej-elválamodás még nem igen szapora, hisz erre nyugodtan várhat, minthogy a kisednek élete első napjaiban sok táplálékra ugy sincs még szüksége. De ha már az anya csakugyan nem szoptathat, vagy szoptatnia teste állapotánál fogva nem szabad, mi fölött azonban csak az orvos határozhat: akkor az anyatejet legjobban pótolja a dajkatej. Minthogy a dajkaválasztásnál sok olyanra kell tekintettel lenni, mit az avatatlan meg nem ítélhet, e választással csak lelkiismeretes orvosokat kellene megbizni. Hogy egyébiránt a szoptató dajkát, ami élelmezését, foglalkozását s a vele való bánást illeti, a gyermek kedviért épen ugy kell tartani, mint kellene tartanunk, ha maga szoptatna, az édes anyát: az ugyan önként világos; de olyan asszonyok, kik a cselédet rabszolgának nézik, igen sokszor felejtik. Végre ott, hol a kisednek nem adhatunk sem anya-, sem dajkatejet, nem szabad azt mással fölnevelni, csak

meleg állattejjel; de ezt viznek és tejcukornak hozzávegyítésével amennyire csak lehet, hasonlóvá kell tenni az anyatejhez (ez fő a csecsemőnél.) Az asszonytejhez leginkább hasonlít a számártej. Igen czélszerű a kisednek élete első napjaiban csak édes savót adni, mely képes az első, egészen ritkás anyatejnek (főcstej) hatását pótolni s a szívós, sötétzöld gyermekszurok kitakarítását a bélsatornából elősegíteni. A levegő, melyet az ujszülött szí, legyen az éjjel-nappal egyenlően meleg (+ 15—17° R.) és tiszta; a hideg levegőt és léghuzamot, a port és füstöt, a szén-, tőzeg-, megmosott fehérnemű- és veritékféle párologást gondosan ki kell kerülni, ha nem akarjuk, hogy a gyermek lélekezési készülékében s vérében kórvány támadjon. De ezt a tiszta levegőt a kisednek azután akadály nélkül és mélyen kell szíhatnia s emiatt mellét és hasát nem is szabad szorosán bepólyázni, sem száját, orrát befödni. — A meleg, természetesen nem tulságos, hanem az emberi test rendes melege (+ 30°-ig) az ujszülött gyarapodására és jó egészségben maradására mulhatatlanul szükséges s valamint

való helyes bánásmódot, jóllehet ez a bábaasszony dolga, ismernie és szemmel tartania kell az anyának is, minthogy a köldökzsinór maradványain, vagy a genyes köldökön elkövetett hibák nem ritkán halálos vérzéseket és gyuladásokat (rendesen sárgaság kíséretében) idéznek elő. Tiltsunk meg ennél fogva szigoruan minden kísérletet a köldökzsinór maradványainak minél előbbi elválasztására, minden tekergetést és ránczigálást rajta, valamint minden erősebb és tartósabb megnyomását; a köldök-zsinór-maradvány elválása után még genyedő köldököt tisztogassuk meg jó sokszor, langyvizet cseppentetvén rá s azt szendén ismét felitatván, s üde fagygyuval megkent finom puha vászonrongyikát rakván gyakrabban rá. Nagyobb gyuladást, genyedését, vagy épen meggyülemlését (kelését) orvossal kell meggyógyíttatni. — Illő mególtalmazást és helyes bánásmódot igényelnek még a kisednek érzék szervei is és ezek közt főleg a szem. Mert az érzék-idegek és az agy még fölöttébb lágyak és zsegek lévén, a rájuk gyakorolt erősebb benyomások könnyen

←→ Átkelés egy afrikai folyón. →←

lélegzésre meleg levegőt, úgy kíván meleg takarót is. Hideg nyirkos fehérnemű könnyen okoz betegséget, valamint a kised meghűlése is azalatt, míg szárazra fektetik, átöltöztetik, mossák, fűrésztik. Mivel bőre még nagyon gyengéd, arra is kell nézni, hogy a fehérnemű, mely testét közvetlenül érinti, puha legyen és finom, mert a kemény, durva öltözet dörzsölése igen könnyen okoz gyuladást vagy kúteget. — A bőr gyakrabbi tisztítását, (+ 26—30°-nyi) meleg fürdők vagy mosdások által, azért nem szabad elmulasztani, mert az ujszülöttnek bőre még magzat korából oly anyagokkal van bevonva, melyek a bőr munkálkodását nehezítik. Általában a nagy tisztaság, melyben a gyermek testét és a mi azt környezi tartjuk, nagyban mozditja elő a gyermek gyarapodását. Átázott pelenkában a kised rendszeren igen hamar kezd nyugtalanodni, s csak ha anyjának vagy ápolójának lustasága és gondatlansága szoktatta lassankint hozzá, marad nedves rongyai közt is vesztég, s később csak nehezen lehet őt e tekintetben tisztasághoz szoktatni. Nem jó elmulasztani a gyermek szájöblének és szemének tisztogatását sem. — A köldökkel

idézhetnek elő az érzék-idegeiben bénulást (vaktságot, süket-séget) vagy legalább gyengeséget. Ennél fogva erős ríktó hangokat, igen élénk fényt és erős szagokat távol kell a gyermektől tartani.

Ha már azt, a mire az anyának vagy helyettesének az ujszülött körül figyelnie kell, röviden összefoglaljuk, a következő szabályokat kapjuk: „Az ujszülöttnek legyen mindig meleg, fesztelen és puhácska takarója; kapjon rendszeren neki való tejet; szíhasson éjjel-nappal meleg tiszta levegőt; tartuk tisztán, s óvjuk meg érzékeit minden erősebb benyomástól és testét általában minden ártalmas külbehátástól. Ha e szabályokat kellőleg követjük, a különben egészséges állapotban született gyermeket nem egykönnyen fogja valami betegség bolygatni.

VOLT.

— REGÉNY. —

Irtá: *Sudermann Hermann.*

(23. folyt.)

Magyarra átdolgozta: *K. Beniczky Irma.*

XII.

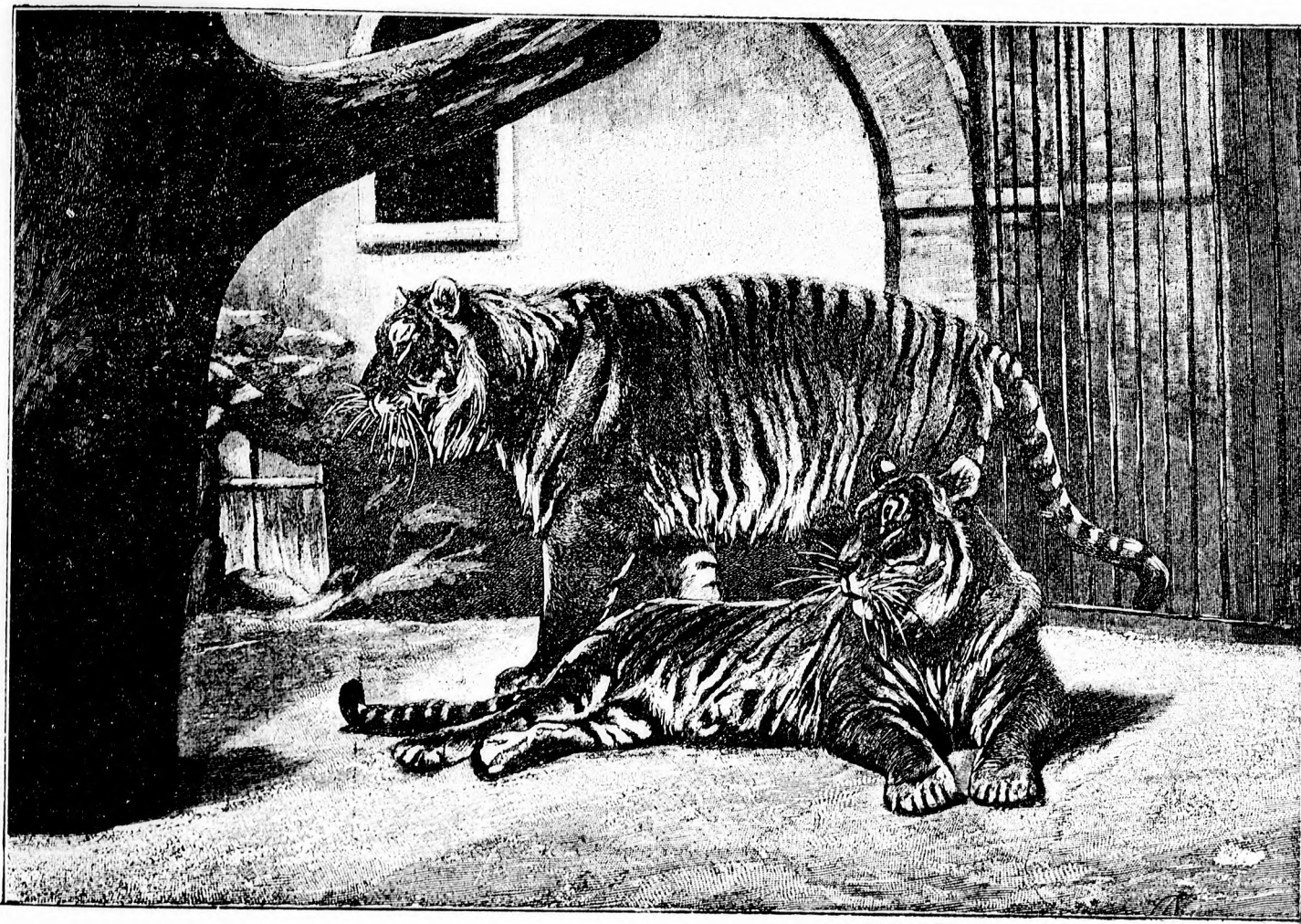
Sohasem hitte volna, hogy az a nő képes legyen ilyen hősies lemondásra. Majdnem tulzottnak tűnt föl neki az anyai szeretet ezen áldozata.

XIII.

Hertha boldogtalannak érezte magát.

Nagyon is sokat remélt Leo visszatérésétől s keservesen csalódott. Hertha rettegett és imádkozott érte, gondoskodott és munkálkodott, s most a sarkokba tolatott köszönet nélkül. Leo ingerkedései sértették; az engedelmességet, melyet ő követelt, megszegyentőnek találta és mióta mostohaanya az özvegyi lakba áthurezolkodott, komolyan foglalkozott ama gondolattal, hogy örökre elhagyja Halevitzet. Már három izben irt e miatt gyámjának, de megint összetépte a leveleket.

Mert bizony nem könnyű dolog volt elválni ezen zöld darab földtől, hol a nap fényesebben süt

Perzsa tigrisek.

Bármilyen könnyelmű is legyen, ezzel sok mindenfélét jóvá tett.

Csak az a csodálatos, hogy Ulrik semmit sem lát, semmit sem sejt. De nagy kegyetlenség volna őt fölvilágosítani. Minek még ezt a terhet is barát-ságukra róni, holott már ugyis megtörve hevert a földön? . . .

Künn csengettek, a vonat érkezését jelezve. Ulrik fölugrott.

— Arra menj ki! — kiáltott, a másodosztályu váróterem ajtajára mutatva; — hogy többé ne találkozzál vele.

— Igazad van . . . ez legyen az utolsó találkozás, — felelt Leo, megszorította barátja kezét és ment.

Egy gyermekhang kiáltott utána:

— Leo bácsi!

és a szívek melegebben dobognak, mint bárhol a világon!

Senki sem sejtette — még a nagymama sem — mennyire küzködik szíve. A küzdelmek jöttek és mentek, mintha soh'se léteztek volna. Ezek töltötték be üres óráit. Piros napnyugtakor és halvány holdfényben, az erdő zümmögő magányában és harmatos réteken jelentek meg hivatlan — s eltűntek egy emberi hang hallatára. — Fájó kéj rejlett abban, dacz, mely forrón vágyott hozzá simulni, harezkedv, mely nem óhajtott egyebet, minthogy védtelen odaengedésben elvérezzen.

Aztán megint ujjongva, incselkedve tobzódott a házban és kertben, vigabban, mint valaha, hancuzozott az állatokkal, s minthogy már nem kellett a fejéhez mennie, csupa boszuságból aludt, míg a nap magasan állt az égen.

Elly önkénytelenül utána koczogott, amint mindig szokott; csak ha barátnője pajzansága már kirugott a hámból, akkor sztrájkolt vagy épen panasza ment a nagymamához, a miért aztán jól kapott Herthától.

A nagymama különben gondoskodott foglalkozásról is. Minthogy most a háztartási teendőkön kívül a gazdaságban nem volt dolguk, délelőtt francziául kellett olvasni, kézimunkákat készíteni, szalonzenében gyakorolni, délután imádkoztak odaát a mamánál; és csak azután következett a séta, futkározás vagy kikocsiztak a fürdőházhoz.

Szeptember elején estefelé volt. Egész nap tikkasztó hőség uralkodott — a folyó ezüst szalagként ragyogott — a láthatáron kékes-fekete felhők emelkedtek, koronként fakó fény lobbant fel bennek, mely dörgés nélkül ismét eltűnt.

A part melletti gáton állt a kövér, ragyogó szőrű sárga ponny, kis kocsija előtt levett istráanggal s folyton kergette a dongókat farkával, sörényével, mert ma a rendesnél szemtelenebbek voltak. Néha epedőn nyerített a folyó felé, hol a nád fölött egy fürdőház fehér sátra látszott. Sikongatás, ujjongatás, nevetés hangzott belsejéből. Jó ideig tartott, míg végre az ajtó kinyílt, s Hertha kipirult arczczal egy ugrással a kikötő hidon termett, mely erősen ingott... Elly, ki vérszegény volt s még halványabb lett a fürdőben, óvatosan dugta ki finom orrocskáját, de csak akkor lépett a veszedelmes deszkára, midőn Hertha elhagyta.

A fürdőház mellett, bal oszlopához lánczolva esolnak ringott, melyet már régen nem használtak és nem is javították. A padok hiányoztak, a kormányreteszek le voltak szaggatva és a fenekén karsu bordái közt minden mozgásnál piszkos pocsolya locsogott.

— Kár ezért a szép csónakért! — mondta Hertha s beleugrott.

A mocsos víz fölfreccscent rajta, de ő nem törődött vele. Magasra fölfogta szoknyáit, czipőt, harisnyát meg a kezében tartotta. Kereken, erőteljesen gömlböyödve emelkedtek ki lábszárai, mintha pári márványból lennének faragva a fekete vízből.

Aztán leült a kormányos padjára, ez az egyetlen megvolt még, száraz helyre tette lábujját s úgy látszék elhelyezkedni, mintha ott akarna maradni. Elly megijedt.

— Istenem, mit akarsz ott? — kiáltott a hid korlátjánál le-fel tipegve. — Maradj itt, menjünk haza!

Hertha hátradült, feje alá tette karjait s némán merengett a távolba. Ki a folyó közepére a hullámmal küzdeni az ár által elsodortatni, meszebbre és meszebbre a végtelen tengerig, épen az kelene neki.

S felemelkedve kérdezte: — Te, hogy jutott ide ez a csolnak?

— Azelőtt Leo elhelyeztette ott a zátony mellett, hogy gyorsan átmelessen Uhlenfeldre meg a barátság szigetére; — felelt Elly. Hertha nagyot sóhajtott.

A barátság szigete!

Kettős monda-koszoru vette körül ama kis szigetet ott, mely mogyoróbokraival s a fölöttük emelkedő füz- és égerfa kupolájával, mint egy elsülyedt óriás bodros feje odalátszott. A lomb sűrűjéből kifehérelt egy darabka falazat. Ez lesz az imola, melyről a falusi nép babonás borzalommal titokzatos dolgokat rebesgetett.

Régmult időkben pogány áldozó hely volt a szigeten. Azt mondták most is látható ott az a

rémséges sziklatömb, melyen a pogány papok a hadifoglyok vérért kiontották és ha sötét éjjelen valaki elmén csónakon a sziget mellett, még ma is fehér hosszú lepedőbe burkolt alakot lát a fákon ülni... Az utóbbi időben a két barát kézzel fogható módon életbe léptette az ókori legendát.

A mohatakart áldozatkő felett kölesönösen fölnyitották egymásnak az eret és egyik ivott a másik meleg véréből, borral áldoztak a fehér szobroknak és himnuszokat zengtek s éjjelenként vörös lángokat lobogtattak az ég felé, mindezeket beszélték a környéken.

Hertha mindezt a nevelőintézetben hallotta Ellytől és képzelete megittasult tőle. A diák-romantika, melyet annak hősei régen a lombtárba dobtak megsárgult iskolai feladat füzetekkel együtt, egy évtized mulva Hertha lelkében lángolón és titokteljesen fölelevenedett.

Mennyire vágyott a barátság szigetére, még mielőtt Halevitzet ismerte és minthogy a nagymama sohasem engedte, hogy a szigetet meglátogassa, annak képe ma is gyakorolta régi varázsát s ama édes borzalom rázta lelkét, mely a nevelőintézeti alkonyati órákban boldogságát képezte.

Epedve tárta ki karjait a sziget felé.

Oh, ha oda juthatna!

Ekkor megpillantott egy evezőt szorosan a csolnak párkánya alatt a bordák közé volt szorítva, de a párja hiányzott.

Vakmerő terv keletkezett agyában.

Eszébe jutott, hogy a fürdőházban rozsdás kis kulcs lóg egy szögön, ez bizonyára a csolnakhoz tartozott. Oda szólt Ellynek hozza ki neki azt a kulcsot.

Elly elnémult... — Csak nem akarsz talán?...

Hertha nagyot ütött öklével a csolnakra. Vakon kell engedelmeskedni, ha ő parancsol. Pár másodperc mulva már az ölébe röpült a kis rozsdával borított szörnyeteg.

Hertha úgy érezte mintha hirtelen örület megragadta volna. Még kezében tartva a fölnyitót lakatot, kirántotta az evezőt régi nyughelyéből s nagy erővel bele lökte a posványba, melyből esobogó hólyagok emelkedtek a felszínre.

Szegény Elly jajgatására nem is hallgatott. A csolnak lassan kezdett előre haladni fölfelé.

Hertha úgy okoskodott: ha sikerül a part mentében a csekély, csendes vízben előre törtetni, úgy, hogy a szigetet pár száz lépéssel elhagyja, akkor remélheti, hogy ha ügyesen kormányoz egy evezővel is legyőzi az áramlatot és harántos irányban elérheti a célt.

Midőn látta, hogy csakugyan előre haladt, diadalkiáltásokat hallatott s még tüzebben dolgozott. — Elly ez alatt mint egy anyától elmaradt csibe előre futott a gát melletti nádason keresztül, a mocsárba süppedt, kákatövekbe botlott s kezeit tördelve könyörgött, hogy Hertha forduljon vissza.

Amaz gunykaczajjal felelt.

De máris utolérte a sors.

A csolnak, mely hirtelen sebesebb árba jutott, forogni kezdett, néhány másodpercig egy helyben maradt, mintha nem tudná, mitévő legyen és aztán tova uszott, először csak lassan, aztán gyorsabban és gyorsabban lefelé. Ideát elhagyva a fürdőházat, odaát a barátság-szigetet, sietett a folyó közepe felé.

Elly még látta, hogy Hertha egyszerre el-

dobta az evezőt, karjait feléje kitarja és néhány szót kiáltott, melyeket ő meg nem érthetett.

Elly ezután visszament fogatához és csendesen leült a ponny mellé a fűbe, várva, vajjon mi fog történni — és sírt.

Igy történt, hogy a két leány hiányzott, midőn Halevitzen a vacsorát föltálták.

Leo kinevette az anyját aggodalmi miatt, de azért mégis megnyergeltette a szürkét zsebre tett egy kis üveg cognacot, fityentett névrokonának és két perez mulva a folyó felé vágatott a száraz réteken keresztül.

A zivatar mely napközben fenyegetett, csendesen elvonult. A hold nyugodtan uszott a kék légtengerben.

Leo aggódott a leányok miatt — azt nem lehetett tagadni. — Hiszen olyan két zöld béka nagyon könnyen eltévedhet a nélkül, hogy veszély fenyegetné őket. De Hertha nyakában az ördög ül és a hold ő közreműködik, többnyire valami turpisság sül ki.

A kutya mely előre futott fölfödözte a ponny fogatát és örömrivallást hallatott. Leo megkönnyebülten föllélegzett. Ekkor egyedül látta Ellyt könyvtől ázóttan a földön ülni. A kantár kisiklott kezéből. A szürke és minden körülötte forogni kezdett.

— Hol van Hertha? — bökte ki a szót.

Elly sirva mutatott a folyóra.

Leo szemei előtt sárga és vörös lángok táncoltak.

— A vízbe fult? — kérdezte rekedt hangon

Elly fejét rázta, de még jó ideig tartott, míg megtudhatta tőle, ami történt.

— Miért nem hajtottál haza rögtön segítségért? — rivalt rá.

— Ne kiabálj úgy, akkor nagyon félek tőled, zokogott Elly s ránézett kisírt szemének ama kipróbált pillantásával, mely a követ is megindítaná.

Leo nevetett félig boszusan s megparancsolta neki, hajtson rögtön haza és mondja meg a tisztartónak, küldjön rögtön kocsit emberekkel és lámpásokkal Neufährbe, az volt a legközelebbi mintegy mértföldnyire fekvő falu, Leo pedig megsarkantyuzta a szürkét s a folyó mentében vágatott árkon-bokron keresztül az alkonyatban, folyton a vízre szegzett tekintettel; Elly engedelmesen felült a kis kocsiba s Halevitz felé hajtott, amilyen sebesen a ponny futni bírt.

Még mindent lehetett látni a holdfényben esillogó folyón, de mindegyre sötétebb lett.

Egy negyedóra mulva talán már lehetetlenség lesz a csónakot fölismerhetni, mely nesztelenül, mint árny a többi árnyak közt tova siklott.

Megállította lovát s hatalmas hangon kiáltotta Hertha nevét a sötétségbe.

Fölemelkedett a nyeregben és körülnézett. Helyéből messzire láthatott a folyón végig, de csónaknak semmi nyomát sem vehette észre. A nyári száraz időben szünetelt a hajózás és ha könnyű járművek talán utközben voltak, este fölkeresték a kicsi koresma-öblöket, hol védve voltak a sebes ár ellen.

Leo folytatta útját.

A víz színére mind sötétebb árnyék borult, s nyughatatlansága nőttön-nőtt, — ha az a leány az éjjelt a ködborította folyón tölti, a félig vízzel megtelt csónakban ülve — az halálát is okozhatja.

A part itt majdnem egészen egyenlő volt a vízzel, s emberi kéz által emelt gát pótolta a lejtőt.

Ennek hátáról szabadabb volt a kilátás a távolba, de az már nem segített a bajon, mert a folyón egyforma sötétkék köd terült el, a hold eltűnt a távoli hegyek mögé, csak a csillagok ragyogtak.

Leo ismét kiáltott a távolban is hallható hangon: „Hertha! Hertha!“ — a brekegő békák elhallgattak, ez volt az egyedüli eredmény.

Aztán fölmerültek Neufähr első házai a sötétségből a gát mellett. Néhány komondor kirohant a házakból és dühösen kezdtek ugatni, Leo, a kutya rájuk sem hederítve gögösen hallgatott, míg azok annyira szentelenek lettek, hogy megtámadták, akkor nyakon csipett egyiket-másikat s jól megrázta a bundáját. Visítva vonultak vissza és ismét csend lett.

(Folytatása következik.)

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

A jó bornak nem kell czégér. Ez is azok közül a régi jó közmondások közül való, melyek ma már teljesen hitelüket veszítették. És ez természetes is, mert ma a műbornak akkora lármát csapnak, hogy bizony senki nem veszi észre azt a hallgatag szerény teremést — a jó bort.

Ma ugyanis a „nagy hang“ korát éljük, nem vásárlunk czipőt, csak annál a czipésznél, aki a „világ legjobb“ czipőt készíti, melyeknek talpa tizennégy nap alatt szétmállik. Ruháért is azt a szabót keressük fel, ki „soha el nem szakadó“ nadrágokat készít, amiket az üzletben csak úgy messziről szabad megnézni, mert egy ügyetlen mozdulat a gombokat leszakíthatja, a varrást fölfejtheti. Szóval, ma minden téren, hogy úgy mondjam az egész vonalon, csak „jótállás a valóságért“ mellett vásárlunk silány utáztatokat, mert akkora a reklám, hogy szinte beleszédül a szegény vevő.

Ennek az egészségtelen hajszának, ennek a mértéktelen, szabad versenynak, ha nem szab is határt, de legalább medret és az időről-időre megtartott ipar, művészeti, mezőgazdasági, általános stb. stb. kiállítás.

Az az iparos, aki nem tud ezeket költeni a nagyhangú hirdetésekre, aki nem ismeri ezernyi csinyját-binyját a nagy, de hasznos hajtó lármának, s aki ennél fogva háttérbe szorul a többivel szemben: egy-egy kiállításra elküldi készítményét, ahol nem a nagyhangú hirdetések a mértékadók, hanem munkájának tisztességes volta, ahol nem laikusok, hanem szakértők bírálják meg termékeit.

Nem jó — szó nélkül félreteszik.

Jó — kitüntetik arany, ezüst, bronzéremmel, vagy dicsérő oklevéllel. Hiába írja aztán konkurrensé czégtáblájára, hogy a világ legjobb kalapjai nála kaphatók, az ő tábláján a kifüggesztett érme sokkal ékebben hirdetik becsületes munkája értékes voltát, mint az előbbinek még oly czifra betűkkel hirdetett hazugságai.

Ezért jók az ország iparára, kereskedelmére és mezőgazdaságára a koronként rendezett kiállítások, melyeken — mint pl. a mostani szegedi kiállításon is, — bemutatja az ország, hogy külföldön is híres mezőgazdasága nemesak hogy nem hanyatlott, de ellenkezőleg, emelkedett; állattenyésztésünk okszerű, mezőgazdasági gépeink páratlanok, hogy mezei termékeinket a külföld bármily tökéletesen berendezett mintagazdasága sem produkálhatja, mert őket nem szereti úgy, mint minket ez az áldott jó anyaföld, aki minden erejét a nekünk adott magba önti ez az oly sokszor szeszélyes és mégis áldott időjárás, mely megacézlosítja a Bánát búzáját, s tüzet önt Tokaj mézes borába!

Nem csoda, ha földmivelőnép vagyunk, maradjunk is azok, ha nem veszünk éhen ezer esztendeje a földmivelés mellett, most sem halunk éhen, ha iparunk, kereskedelmünk nem virágzik is úgy, mint szomszédainknál; ez a mi jó földünk a kenyereinket megtermi mindig, s ha egy sovány esztendő akad is, a hét kövér esztendő bőven kárpótol aztán bennünket, hagyjuk mi békében a földmivelőt, Anteus az, aki erőt kap az anyaföldtől, amíg rajta áll, s a nagy küzdelem a létért csak akkor fojtja el, ha a földtől fölemelheti. Quaisnai fiziokrata rendszere nem olyan nagy boldogság, mert az éhenhalástól megóvja az embert: annál gazdagabb valamely ország, minél több gabonatermék van. Schmiedt

Adám: Szabad ipar rendszere, mely az arányos munkafelosztást tüzte ki elvül, nagyon szép theória, mely a gyárosoknak milliókat juttat, de megöli a kisiparost, mely a latifundiumok boldog tulajdonosait gazdagokká teszi, de megsemmisíti a kis gazdákat. Pedig épen ez a néposztály az, mely nemzetünk törzsét alkotja, ezeket kellene elsősorban megmenteni, egy olyan közgazdasági rendszert kellene teremteni, mely főképp ezekre támaszkodik, Ezeknek létét kellene külön intézkedésekkel biztosítani, hogy a lelketlen uzsora, s az a sok szélhámosság, mely a kis gazdák tapasztalatlanságára utazik, törbe ne ejthesse őket.

Ma ugyanis ott tartunk már, hogy a paraszt is játszik a tőzsdén és nyer rajta — a börzespekuláns. A veszteséget nincs módja készpénzben fizetni, eladja előre jövő évi termését, jelzáloggal terheli földjét. Tessék csak egy kissé utánanézni a statisztikai hivatalban. Magyarország földbirtokainak háromnegyedrészé túl van terhelve kölcsönökkel! Mennyi, de mennyi idő kell ahhoz, hogy ezt letörleszthessük!

De sokat fogunk addig még nyögni!

Mert csalóka ám nagyon az a törlesztéses kölcsön is!

5%, 4 $\frac{1}{2}$ %-ra veszem fel a pénzt, ehhez jön az 1% tőketörlesztés, meg a különböző sallangok, s ezért jogom van és kötelességem 50 éven keresztül félévenként *előre* fizetendő részletekben fizetni. Tehát a kamatot is előre kell fizetnem, úgy, hogy ha én ma felveszek 50,000 frtot (hála istennek, nincs mire!), akkor nem 50,000 frtot kapok, hanem ennek félévi kamatát előre levonják, tehát 1200 frtot fizetek előre anélkül, hogy kezembe csak egy krajczár jutott volna is!

Ha megkapom az 50,000 frtot, akkor ezt záloglevelekben kapom meg, amiket a bank 2—4%-kal névérték alatt visszavásárol tőlem, úgy, hogy én 50,000 frt helyett a legjobb esetben is csak 48,000 frtot kapok,

És ez megengedett, törvényes formája a kölcsönöknek. Hát arról a sok uzsoráról mit szóljak, ami mind arra van szánva, hogy a magyar parasztot, ezt az Anteuszt, a földről a levegőbe emelje és úgy fojtsa meg!

Hanem, úgy látom, nagyon eltértem tulajdonképeni tárgyamtól, a szegedi mezőgazdasági kiállítástól, vissza sem térek már hozzá, hanem befejezem csevegésemet itt, ahol épen elakadtam!

Én.

KÉPEINKHEZ.

Du Paty de Clam. A Dreyfus-pör második előadásának első felvonása véget ért, Dreyfust 10 évi deportációra ítélték. Ez természetesen még nem az utolsó szó, mert Demange és Labori mesterek, Dreyfus védői semmitő panaszszal éltek, mivel a törvényszék bár minden terhelő tanut kihallgatott, a mentő tanuk közül éppen azoknak kihallgatását mellőzte, akik a legjobban meg tudták volna mondani, hogy ki volt az áruló, nem hallgatták ki a két katonai attachét, az olaszt és németet. Mai számunkban Dreyfus egyik legfőbb terhelő tanuját, Du Paty de Clamot mutatjuk be, kit a bíróság a betegágyon hallgatott ki.

Óriási távcső a párisi világiállításon. A párisi világiállítás legjellemzőbb vonásai az óriási méretek lesznek. Volt alkalmunk bemutatni azt az óriási tornyot, mely a magyar népmesék kacsalábon forgó gyémánt palotájához hasonlóan saját tengelye körül forgatható, most egy másik nagyméretű alkotást mutatunk be, a párisi világiállítás óriási távcsövét, mely pl. a holdat oly közelbe hozza, hogy az esetleg rajt lakozó életet is észre kell rajta venni. Az 1. a távcsövet alkalmazásban mutatja be, amint a benne tükröződő képet a falra vetíti. A 2. a reflektort tünteti fel, azt a tükröt, mely a csillagoknak képét a nagyító lencsére vetíti. Ez azért volt szükséges, mert ilyen távcső-monstrumot bajos volna minden egyes csillagra külön irányítani; e helyett van a vetítő tükrő, a reflektor, forgató szerkezettel ellátva. A 3. az objektív lencsét, a tárgylencsét mutatja; míg a 4. az okulár-lencsét, a szem-lencsét tünteti fel.

Reggel a kertben. Az utolsó napsugarakat igyekszik mindenki felhasználni, hisz most még ha hűvös is, de oly szép a reggel a kertben. A fonnyadt, her-

vadt virágleveleken ott ragyog az őszi harmat cseppje, a fölkelő nap fénye a szivárvány hét színére bomlik benne, mintha csak kárpótolni akarná az őszi virágokat az elrabolt szirmokért. Olyan szép az őszi reggel a kertben; s olyan kellemes így az őszi elején! Az utolsó verőfény, ami a reggeliző társaságot a kertbe csalja, ami azt az öreg urat, aki már maga is élete őszeiben van, kertje falára csalja, hogy még egyszer gyönyörködjék az életben, a napsugárban, a leányarcban, az ártatlanságban, mindabban, ami őt egykor oly nagyon boldoggá tette, mutatja: az őszenek is megvan a maga csendes poézise!

Az áhitat. Ha imádkozunk, ha a szívünk Istenhez vágy, távol szállnak tőlünk egyéb gondolatok eltörpülnek nagy bajaink, elfeledkezünk magunkról is — és emelkedünk az ima szárnyain a magasba — szinte nem élünk akkor! Ez az igazi ima, ez az áhitat. Oh meglehet, hogy nem is beszélünk, hogy nem is gondolkozunk, hogy csak a vágy ragad ki bennünket ebből a földi porból, ebből a földi életből, egy jobb, egy tiszta honba.

Átkelés egy afrikai folyón. Ott, ahol az emberi ész csodáit még meg nem alkotta, a természet játéka helyettesíti és tökéletesen helyettesíti a mi technikánkat. A folyamok fölött a kúszó növények hihetetlenül hosszú és erős indái természetes függőhidat képeznek, amelyen keresztül juthat az ember egyik partról a másikra. A kisebb folyókon keresztül dült fatörzsek szinte elpusztíthatatlan hidakat alkotnak, melyek egy egész emberraj súlyát sem érzik meg; ezeknek a fatörzseknek kiálló ágai a legtermészetesebb korlátokat alkotják, úgy, hogy az átkelő a vízbeesés ellen kellőleg biztosítva van. A bennszülöttek nagyon jól ismerik ezeket a természetes hidakat s ez az oka, hogy míg az idegen áthatolhatatlan akadályt talál egy-egy utját szegő folyóban, a bennszülött igen könnyen jut a tulsó partra.

Perzsiai tigrisek. Minden földrész arányosan nyújtja ajándékait és átkait az emberiségre. Az a földrész, hol az emberek kevés munkával jutnak élelmükhez, ahol az életük fenntartására szükséges élelmiszert szinte minden fáradság nélkül szedik meg a természettől, ahol minden vadon tenyésző pálma édes datolyával kínál, ahol szinte az égből hull a manna, ott ezen édenkertnek kegyetlen öröket adott a természet az oroszlanokban, a tigrisekben, párdúcokban, melyek mind arra vannak teremtve, hogy az emberek vesztét okozzák. Mi a mérsékelt égöv lakói szinte hátborsózdva gondolunk azokra a veszélyekre, miknek a déli égöv emberei ki vannak téve, ha az állatkertben egy-egy ilyen fenevadat megpillantunk, amint mai képünk is mutat.

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

P. Gy. Nem rosszak, de nem felelnek még meg. — **K. S. F.** Már mult számunkban izentünk. — **Egy 15 éves.** Szakadatlan munka, sok és erős testmozgás (gymnasztika stb.) Ajánlják, hogy ebédközben ne igyunk vizet. Mérsékeltlen együnk. Ezek a főszabályok. Ezekon kívül már csak orvos ajánlhatna valamit. — **Cs. P.** Ide a szerkesztőségnek. — **Tatárkúti tünémeny.** 1. Igen. 2. Mindenfélet. — **K. E.** Az Athenaeumnál Budapest. — **D. S.** Mint értéknélküli mintát küldje hozzánk. — **Sz. A.** Igen. — **Sz. F.** A jour versek semmitmondó kategóriájába tartoznak. Mást, jobbat igyekezzék produkálni. Az ilyenekkel kár vesződnie. — **I. N.** Nem a mai versekbe való pl. ez: „Uj életet nyerve hadd éldeljem még A boldogság virányait.” — **F. M.** Az utolsót sorba tettük. — **Ó. I. R.** Várja a sorát. — **Magdolna.** 1. A hirdetéseink közt talál olyant is. Itt nem ajánlhatunk czéget. 2. A legjobb a tiszta víz. A kérdezetteket még nem próbáltuk ki, tehát itéletet sem mondhatunk róluk. — **Fönti.** Hogy illik-e? No, nem egészen, de utközben nagyon sok szabad és senkiser veszi öntől rossz néven, ha ebédjét inkább társaságban akarja elkölteni, semmint egyedül. — **B. K.** Ez is sorát várja. — **B. I. Jó.** — *Több kéziratról jövő számunkban*

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: FARAGO SIMON.

Neumayer Ede könyvnyomdájából, Budapest, VI., Próféta-utca 7. szám.